

Mais en vernieuwd gras bevorderen nitraatuitspoeling

Een melkveehouder heeft met de manier waarop hij zijn land gebruikt heel veel invloed op de uitspoeling van nitraat naar het grondwater. Vernieuwt hij zijn grasland of gaat hij maïs telen dan neemt de uitspoeling toe, ook als hij een laag stikstofoverschot heeft. Dat blijkt uit onderzoek van ir Marthijn Sonneveld van het laboratorium voor Bodemkunde en Geologie van Wageningen Universiteit, uitgevoerd bij boeren op één type grond in Friesland.

De Nederlandse overheid probeert al jaren te voldoen aan de Nitraatrichtlijn van de EU. Er mag niet meer nitraat in het grondwater zitten dan 50 mg per liter. Omdat het direct meten van nitraat in grondwater niet te doen is heeft Nederland normen voor stikstofoverschot ingevoerd. Het verschil op het bedrijf tussen aanvoer van stikstof en afvoer mag niet meer dan een bepaalde norm bedragen. Als die norm maar laag genoeg is dan zal ook de uitspoeling klein zijn, zo is de gedachte. Modelsimulaties van Sonneveld laten zien dat dit beleid verfijning verdient. Een laag overschot vermindert wel de uitspoeling, maar komt toch nog regelmatig voor. De onderzoeker vergeleek

twee bedrijven, een met een hoog stikstofoverschot van 321 kg per hectare, en een met een laag overschot van 162 kg per hectare. Bij elk bedrijf selecteerde de onderzoeker percelen met drie verschillende soorten landgebruik. Op het eerste perceel ging het om grasland waar voorheen minimaal tien jaar maïs had gestaan. Het tweede perceel was grasland waar de laatste tien jaar het gras helemaal vernieuwd was. Het derde perceel ging om gras dat al vijftig jaar lang gras was.

Alleen bij het permanente gras op het bedrijf met een laag stikstofoverschot was nooit sprake van uitspoeling van nitraat. Daarbij maakte het niet eens uit hoe hoog de stikstofgift was. Er trad wel uitspoeling van nitraat op als het grasland was vernieuwd. Eens per vier jaar werd de nitraatnorm in het grondwater overschreden. Als er maïs was geteeld werd zelfs in twee van de vijf jaar de norm overschreden.

Stikstofoverschot zegt wel wat over de mate van uitspoeling. Bij het bedrijf met het hoge stikstofoverschot was er altijd kans op overschrijding van de nitraatnorm in het grondwater. Zelfs bij het permanente grasland en een lage stikstofgift wordt de nitraatnorm in het grondwater dan nog eens per vijf jaar overschreden.

Opvallend aan de simulatie is verder dat de hoogte van de stikstofgift niet zo veel zegt over de uitspoeling. Of de veehouder veel of weinig stikstof geeft, de kans op uitspoeling blijft vrijwel gelijk. Alleen bij het bedrijf met het hoge overschot bij permanent grasland maakt het wel veel verschil. Ook dit oude grasland kan een hele hoge stikstofgift niet meer verwerken en laat in driekwart van de jaren te veel nitraat uitspoelen. Dit betekent dat 'Brussel' helemaal fout zit. Die dwingt de lidstaten een maximale stikstofgift af van 170 kg per hectare, iets waar Nederland niet aan wil voldoen. | **L.N.**

Wb

**Omdat meningen tellen,
dus ook de uwe.**

**Laat ons weten wat u van ons vindt
of van ons wilt, zodat we daar
beter op kunnen inspelen.**

**0317 484788 of
e-mail korne.versluis@cereales.nl**